

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus; given Stockholms slott den 11 februari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag

**angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 20 december 1940 (nr 1044)
om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus.**

Härigenom förordnas, att 17 § lagen den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

17 §.

Underläkare, som är anställd å odelat lasarett eller å viss, under särskild lasarettsläkare ställd avdelning av lasarett, må av medicinalstyrelsen efter därom av vederbörande lasarettsläkare gjord, av sjukvårdsberedningen och direktionen tillstyrkt framställning förordnas att, med bibehållande av sina åligganden som underläkare, i egenskap av biträdande lasarettsläkare på eget ansvar handhava vården av de sjuka å visst eller vissa sjukrum.

Vad sålunda — — — å sanatorium.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1944.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 11 februari 1944.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför:

I 17 § första stycket lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus stadgas att, där å odelat lasarett eller å viss, under särskild lasarettsläkare ställd avdelning av lasarett mer än en underläkare är anställd, medicinalstyrelsen må efter därom av vederbörande lasarettsläkare gjord, av sjukvårdsberedningen och direktionen tillstyrkt framställning förordna en av underläkarna att, med bibehållande av sina åligganden som underläkare, i egenskap av biträdande lasarettsläkare på eget ansvar handhava vården av de sjuka å visst eller vissa sjukrum. Enligt samma paragrafs andra stycke skall vad sålunda stadgats äga motsvarande tillämpning å sanatorium.

I skrivelse den 23 juli 1943 har *Sveriges läkarförbund* hemställt om sådan ändring av nyssnämnda lagrum, att biträdande lasarettsläkare måtte, under de i lagrummet i övrigt angivna förutsättningarna, kunna förordnas även vid sådan under särskild lasarettsläkare ställd avdelning av lasarett, varest endast *en* underläkare vore anställd. Som skäl för framställningen hänvisar förbundet till att sjukhusarbetets forcering — som främst yttrade sig i allt kortare medelvårdtid för intagna patienter — samt den flerstädes betydande ökningen i antalet vårdplatser å avdelningarna ävensom det tidsödande utredningsarbete, som lasarettsläkarna måste åtaga sig i socialmedicinens och administrationens tjänst, mångenstädes gjort behovet av en fullt kvalificerad läkare som chefs närmaste man påtagligt. De villkor, som gällde för förordnande av biträdande lasarettsläkare, medförde, att till befattning som underordnad läkare vid avdelning av nu angivet slag icke anmälde sig tillräckligt meriterade sökande. Svårt vore vidare att vid lasarettsläkarens semester och vid tillfälligt förfall för denne erhålla tillräckligt kvalificerad ställföreträdare, vilket i sin tur medförde föga önskvärda konsekvenser för kvaliteten av den vid avdelningarna i fråga lämnade sjukvården. Först när möjlighet föreläge till erhållande av den fastare ställning, som förordnande såsom biträdande lasarettsläkare medförde, lockades sökande med erforderlig specialkompetens till dessa befattningar. Önskvärt vore därför att möjlighet öppnades för förordnande av biträdande lasarettsläkare även i det fall att å avdelning funnes allenast en underläkare.

Över läkarförbundets framställning ha yttranden avgivits av *medicinalstyrelsen*, *svenska landstingsförbundet* och *svenska stadsförbundet*, vilka samtliga tillstyrka läkarförbundets framställning. *Svenska landstingsförbundet* tillägger därvid, att det för de små lasarettens och lasarettavdelningarnas vidkommande vore av vital betydelse att äga tillgång till en väl kvalificerad underläkare, som vid förfall för den ordinarie lasarettsläkaren kunde träda i dennes ställe. För att om möjligt kunna förvärva dugliga underläkare till sådana lasarett och avdelningar hade landstingen numera i regel i lönehänseende jämställt dylika underläkare med förste underläkare. Otvivelaktigt skulle det innebära en väsentlig fördel för dessa sjukhus och för sjukvården över huvud att, sedan underläkaren blivit väl förtrogen med arbetet å sjukhuset, kunna behålla denne i egenskap av biträdande lasarettsläkare utöver den relativt korta tid underläkarförordnandena som regel omfattade. Landstingsförbundet kunde så mycket hellre tillstyrka framställningen som landstingsförbundet redan tidigare sökt verka för att de mindre sjukhusen erhöles underläkare, som vore fullt kompetenta att vid förfall för lasarettsläkaren övertaga dennes arbete.

Departements-
chefen.

Enligt 17 § sjukhuslagen kan underläkare vid odelat lasarett eller vid viss, under särskild lasarettsläkare ställd avdelning av lasarett förordnas att, med bibehållande av sina åligganden som underläkare, i egenskap av biträdande lasarettsläkare på eget ansvar handhava vården av de sjuka å visst eller vissa sjukrum. Sådant förordnande meddelas av medicinalstyrelsen efter därom av vederbörande lasarettsläkare gjord, av sjukvårdsberedningen och direktionen tillstyrkt framställning. Förutsättning härför är dock, att å lasarettet eller avdelningen mer än en underläkare finnes anställd. Bestämmelserna äga motsvarande tillämpning i avseende å sanatorium.

Den av läkarförbundet gjorda framställningen går ut på att biträdande lasarettsläkare skall få förordnas även å lasarettavdelning med endast en underläkare. Enligt läkarförbundets mening skulle i så fall mera meriterade sökande anmäla sig till underläkarbefattningen å sådan avdelning. Ett förordnande som biträdande lasarettsläkare bereder nämligen underläkare en fastare ställning.

Att biträdande lasarettsläkare anses äga en fastare ställning än vanliga underläkare sammanhänger därmed, att för de förra icke gäller den maximering av tidslängden för en och samma anställning, som tillämpas i fråga om vanliga underläkare.

Medicinalstyrelsen, svenska landstingsförbundet och svenska stadsförbundet ha tillstyrkt framställningen. Av landstingsförbundets yttrande framgår, att förbundet anser den föreslagna ändringen böra gälla även i fråga om odelade lasarett.

Jag vill med hänsyn till det anförda förorda införande från och med den 1 juli 1944 av möjlighet att förordna biträdande lasarettsläkare, även om endast *en* underläkare finnes. Jag hemställer därför, att inom socialdepar-

tementet upprättat förslag till lag angående ändrad lydelse av 17 § lagen den 20 december 1940 (nr 1044) om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Sten-Eric Heinrici.
